

Edukacja dla bezpieczeństwa klasa 8. Lekcja 3. Temat: Oparzenia i odmrożenia.

Wszelkie oparzenia mogą być bardzo niebezpieczne w skutkach. Wyróżnia się, zależnie od przyczyny powstania oparzenia, oparzenia termiczne, oparzenia wywołane energią elektryczną oraz oparzenia chemiczne.

Oparzenia klasyfikuje się na trzystopniowej skali:

- **I stopień oparzenia** - Skóra jest zaczerwieniona (rumień), pojawiają się obrzęki i pieczenie skóry.
- **II stopień oparzenia** - Oprócz obrzęku i zaczerwienienia obserwuje się pęcherze z płynem surowicznym żółtawego koloru. Oparzenia II stopnia są bardzo bolesne.
- **III stopień oparzenia** - Pacjent nie odczuwa bólu, ponieważ dochodzi do głęboko sięgającej martwicy całej skóry. Uszkodzone są również głębiej znajdujące się tkanki: [mięśnie](#) i ścięgna. Zniszczone są zakończenia nerwowe w skórze. Najcięższe oparzenia to takie, w których dochodzi do zwęglenia tkanek.

Stopień niebezpiecznych następstw dla zdrowia wszelkich oparzeń nie zależy jedynie od tego, jakiego stopnia oparzenia wystąpiły u pacjenta. Bardzo ważne jest to, jak duża powierzchnia została poparzona. Nawet oparzenia I stopnia mogą być bardzo groźne, jeżeli są one rozległe.

A) Oparzenia termiczne.

Ten rodzaj oparzeń powstaje pod wpływem wysokiej temperatury. Oparzenia takie mogą powstać przez kontakt skóry z gorącymi przedmiotami lub substancjami albo przez bezpośredni kontakt z ogniem.

PIERWSZA POMOC PRZY OPARZENIACH

Poparzone miejsca należy szybko schłodzić, najlepiej podzielać na nie około 10 minut bieżącą, chłodną wodą. Nie można poparzonych miejsc niczym smarować. Po ochłodzeniu wodą zakłada się jedynie jałowy opatrunek i jak najszybciej skonsultować się z lekarzem. Jeżeli dochodzi do rozległych oparzeń konieczne jest jak najszybsze zawiezenie chorego do najbliższego szpitala, gdzie zostaje on otoczony fachową opieką. Oparzeń nie należy lekceważyć. Nawet jeżeli chory nie czuje silnego bólu lub nawet wcale go nie boli, należy pamiętać, że oparzenia mogą być bardzo głębokie i mogło dojść do uszkodzenia zakończeń nerwowych w skórze, które za odczuwanie bólu odpowiadają.

Ważne jest poznanie zasad pierwszej pomocy w przypadku zapalenia się odzieży na człowieku. Jeżeli nie będziemy wiedzieć, jak prawidłowo w takiej sytuacji zareagować, może dojść do rozległych oparzeń III stopnia oraz do oparzeń płuc i nieodwracalnych zmian w całym układzie oddechowym.

[Człowiek](#) w palącej się odzieży odruchowo ucieka. Będąc w ruchu nasila rozprzestrzenianie się ognia. Ofiarę należy przewrócić na ziemię, okryć czymkolwiek i turlać nim po ziemi tak, aby przydusić [ogień](#) nie pozwalając na dostanie się tlenu pod koc czy inną materię, którą obwijamy palącego się człowieka. Kiedy ogień zagaśnie nie wolno nigdy zdejmować z ofiary ani odzieży ani materiału, którym go obwinęliśmy tłumiąc ogień. Może to doprowadzić do dalszych uszkodzeń skóry. Bardzo ważne jest

aby nie pozwolić palącemu się człowiekowi stać. Jeżeli go przewrócimy nie tylko prędzej ugasimy ogień ale nie dopuścimy również do oparzeń górnych dróg oddechowych wywoływanych wdychaniem dymu i gorącego powietrza.

Jeżeli oparzone są powieki i okolice oczu należy przemywać je chłodną wodą.

B) Oparzenia spowodowane energią elektryczną.

Oparzenia wywołane porażeniem prądem głęboko niszczą nie tylko skórę ale i mięśnie, naczynia krwionośne oraz kości. Początkowo są one niebolesne (zniszczona [tkanka](#) nerwowa). W ciągu kilku, kilkunastu dni po porażeniu istnieje bardzo duże ryzyko wystąpienia rozległych wewnętrznych krwotoków.

PIERWSZA POMOC:

Należy odizolować ofiarę od źródła prądu zachowując wszelkie środki ostrożności. W razie zatrzymania akcji serca należy podjąć akcję reanimacyjną. Reanimację należy podjąć nawet wówczas, gdy minęło już dużo czasu od samego momentu porażenia.

C) Oparzenia wywołane substancjami chemicznymi.

Do najczęstszych oparzeń chemicznych należą oparzenia kwasami lub zasadami (ługami).

OPARZENIA KWASAMI - zarówno nieorganicznymi (siarkowym, solnym, itp.), jak i organicznymi (octowym, karbolowym) skutkują suchą martwicą tkanek.

PIERWSZA POMOC- należy obmyć oparzone miejsca bieżącą wodą przez około 10-15 minut. Po obmyciu wodą powinno się poleć ranę 3% roztworem sody oczyszczonej.

OPARZENIA ZASADAMI - najczęstsze są oparzenia zasadą sodową, zasadą potasową oraz niegaszonym wapnem, które wywołują rozplywną martwicę dotkniętych oparzeniami tkanek.

PIERWSZA POMOC- należy obmywać oparzone miejsca bieżącą wodą przez około 10-15 minut po wcześniejszym dokładnym mechanicznym oczyszczeniu rany z resztek zasad. Następnie ostrożnie zobojętnia się ranę, najczęściej okładem ze słabym roztworem kwasu borowego, cytrynowego albo octowego.

2. ODMROŻENIA

Uszkodzenia skóry i leżących pod nią tkanek, które wywołało działanie niskich temperatur, nazywane są odmrożeniami. Najbardziej narażone na odmrożenia są palce nóg i rąk, nos, uszy i policzki.

Odmrożenia klasyfikuje się na trzystopniowej skali:

I stopień odmrożenia - zaczerwienienie, obrzęki, uczucie pieczenia i drętwienia odmrożonych części ciała.

II stopień odmrożenia - Tkanki są o wiele bardziej zaczerwienione, są rozległe obrzęki oraz pęcherze z surowicą albo z płynem surowiczo-krwistym

III stopień odmrożenia - martwica zsiniałej skóry.

PIERWSZA POMOC- ofiarę odmrożeń należy jak najszybciej przenieść w ciepłe miejsce i zdjąć z niego uciskające odmrożone miejsca ubrania. Odmrożeń nie można niczym nacierać.

Poszkodowanemu należy podać do picia ciepłe płyny (nie alkohol!). Na silne odmrożenia należy założyć jałowy opatrunek. Odmrożone części ciała można moczyć w chłodnej wodzie i bardzo powoli zwiększać jej temperaturę aż do temperatury pokojowej. Konieczne jest badanie lekarskie.

Dodatkowo zapoznaj się z materiałem z podręcznika ze stron 104,105,106,107 oraz 108. Odpowiedz na pytania zawarte w ćwiczeniu 1 i 2 ze strony 108.

Odpowiedź na pytanie 2(a,b,c,d) z ćwiczenia ze strony 108 prześlij na adres tburz@wp.pl

—